

NAJPOMEMBNEJŠE IN NAJBOLJ ZNANE POGODBE V EU

Lili Li Dobnik
4.a

Namen naloge

- Spoznati najpomembnejše pogodbe EU
- Določiti vlogo pogodb EU pri njenem delovanju
- Določiti vpliv pogodb EU na Slovence
- Povezati pogodbe EU s sodobnimi problemi v evropskem prostoru

Zakonodaja EU

- Vrste zakonodaje:
 - Primarna zakonodaja
 - Sodna praksa
 - Sekundarna zakonodaja
- Primarna zakonodaja:
 - Pogodbe
 - Dogovori s podobnim statusom
- Sekundarna zakonodaja:
 - Uredbe
 - Direktive
 - Odločbe
 - Priporočila

Sekundarna zakonodaja temelji na primarni

Zakonodaja EU

- Organizacije, ki sprejemajo pravne akte:
 - Evropska komisija
 - Evropski parlament
 - Svet evropske unije
- Pomembna vloga pri ustvarjanju zakonodaje EU
- Tudi sprejemanje proračuna

Pariška pogodba

- Najstarejša in najpomembnejša
- Ustanovitev Evropske skupnosti za premog in jeklo (ESPJ)
- Vzpostavitev miru na evropskih tleh
- Nadzor nad proizvodnjo jekla in premoga
 - Izvajanje pregledov, določanje najnižjih cen v primeru krize, prepoved škodljivih praks ...
- Določa cilje, institucije in delovanje ESPJ – Visoka oblast, Svet ...
- Nadgrajena z ostalimi pogodbami
- Veljala do leta 2002

Rimska pogodba

- Z njo ustvarjena Evropska gospodarska skupnost
- Prizadevanje za enotni trg
- Podpisana poleg pogodbe Euratom
- Sprememba takratnih institucij:
 - Sodišče, Svet ministrov, Parlamentarna skupščina, Komisija
- Cilji:
 - Odprava carin
 - Skupna kmetijska politika
- Pogodba bila večkrat spremenjena
- Neomejeno trajanje
- Ime danes: Pogodba o delovanju EU

Maastrichtska pogodba

- 7. 2. 1992
- Začetek novega obdobja v zgodovini EU
- Znana tudi pod imenom Pogodba o Evropski uniji – ustanovi se EU
- Težave pri ratifikaciji pogodbe
- Določi tri stebre EU – Njihov temelj: pogodbe. Stebri:
 - Evropske skupnosti
 - Zunanja varnostna politika
 - Sodelovanje vlad EU
- Poleg skupnega gospodarstva in ekonomske politike tudi dotika sodobnih težav
- Prosto gibanje in življenje na ozemlju EU
- Evro

Amsterdamska pogodba

- Dopolnjuje PEU
- Določanje ciljev na področju:
 - Trajnostnega razvoja
 - Identitete EU
 - Svobode
 - Varnosti
 - Socialne in pravic ...
- Aktivnejše stopanje v globalne probleme
- Novosti v politiki priključitev

Ostale pomembnejše pogodbe

Pogodba o združitvi

- Tudi Bruseljska pogodba
- Združitev takrat obstoječih Evropskih skupnosti (ESPJ, EGS, Euratom)
- Nastanek dveh izvršnih organov (delujeta po starih pogodbah)
- Bruselj kot začasen sedež institucij
- Prizadevanje za enotni proračun in enotno pravo

Enotni evropski akt

- Reforma ES in ureditev političnega sodelovanja
- Dopolnjuje rimsko pogodbo
- V enakem obdobju sprejet tudi Schengenski sporazum:
 - Liberaliziran promet
 - Vprašanje drog, policije ...

Pogodba iz Nice

- Reforma institucij in priprave na širitev
- Glasovanje s Kvalificirano večino
- Spremembe št. članov posameznih institucij
- Sankcije za kršitve temeljnih pravic
- Bruselj določen kot kraj, kjer zaseda Evropski svet

Lizbonska pogodba

- Dopolnjevanje že veljavnih pogodb
- Spreminjanje tritebrne strukture EU
- Prizadevanje za večje sodelovanje med članicami EU
- V primarno zakonodajo vključi listino temeljnih pravic
- Prvič se pojavlja možnost izstopa iz unije
- EU se začne pojavljati kot pravna oseba

Pomen pogodb za Slovenijo

- Rimska pogodba: Uveljavitev slovenščine kot uradnega jezika EU
- Evro
- Vstop v Schengensko območje
- „nevidni“ privilegiji (prost pretok, enoten trg, izobraževanje ...)

Aktualnost pogodb

- Kot temelj delovanja EU vedno aktualne
- Proračun v času pandemije
- Odhod Združenega kraljestva iz EU
- Vladavina prava EU

HVALA ZA VAŠO
POZORNOST

Viri

- Bauman, T. (2010). *Sodišče EU po Lizbonski pogodbi*. Pridobljeno iz <https://dk.um.si/Dokument.php?id=17355>
- Evropska unija. (2020). *EU & Jaz*. Luksemburg: Urad za publikacije Evropske unije.
- Evropska unija. (brez datuma). *Pogodbe in Evropski parlament*. Pridobljeno iz <https://www.europarl.europa.eu/about-parliament/sl/in-the-past/the-parliament-and-the-treaties>
- Kalin Golob, M. (2000). *Jezikovnokulturni vidiki vključevanja Slovenije v Evropsko unijo*. Pridobljeno iz <http://dk.fdv.uni-lj.si/tip/tip20012KalinGolob.PDF>
- Karba, T. (februar 2011). *Območje svobode, varnosti in pravice po Lizbonski pogodbi*. Pridobljeno iz <https://dk.um.si/Dokument.php?id=20653>
- Kovač, M. (2010). *Ustava in državna ureditev*. Pridobljeno iz http://www.impletum.zavod-irc.si/docs/Skriti_dokumenti/Ustava_in_drzavna_ureditev-Kovac.pdf
- Kovačič, B. (september 2009). *Izvajanje schengenske evalvacije v Sloveniji*. Pridobljeno iz <https://core.ac.uk/download/pdf/67535241.pdf>
- Ministrstvo za javno upravo. (2021). *Kaj je Lizbonska pogodba?* Pridobljeno iz <https://e-uprava.gov.si/drzava-in-druzba/e-demokracija/o-demokracicnih-procesih/demokracija-v-eu/kaj-je-lizbonska-pogodba.html>
- Pucelj, T. (2020). *Problematika izstopa države članice iz Evropske unije*. Pridobljeno iz <https://revis.openscience.si/lzpisGradiva.php?id=7278>

- Senegačnik, J. (2021). *Geografija sodobne Evrope. Učbenik za 2. in 3. letnik gimnazije*. Ljubljana: Modrijan izobraževanje.
- Škabar, G. (junij 2003). *Razvoj evropske itegracijske misli*. Pridobljeno iz http://www.cek.ef.uni-lj.si/u_diplome/skabar830.pdf
- Urad za publikacije. (26. oktober 2012). *Pogodbe o delovanju Evropske unije*. Pridobljeno iz <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:12012E/TXT&from=SL>
- Urad za publikacije. (11. december 2017). *Pogodba o ustanovitvi Evropske skupnosti za premog in jeklo, Pogodba ESPJ*. Pridobljeno iz <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=LEGISSUM:xy0022>
- Urad za publikacije. (14. marec 2017). *Rimska pogodba (EGS)*. Pridobljeno iz <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=LEGISSUM:xy0023>
- Urad za publikacije. (4. april 2018). *Amsterdamska pogodba*. Pridobljeno iz <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/LSU/?uri=CELEX:11997D/TXT>
- Urad za publikacije. (21. marec 2018). *Bruseljska pogodba (Pogodba o združitvi)*. Pridobljeno iz <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/LSU/?uri=CELEX:11965F/TXT>
- Urad za publikacije. (4. april 2018). *Enotni evropski akt*. Pridobljeno iz <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=LEGISSUM:xy0027>
- Urad za publikacije. (21. marec 2018). *Maastrichtska pogodba o Evropski uniji*. Pridobljeno iz <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=LEGISSUM:xy0026>
- Urad za publikacije. (21. marec 2018). *Pogodba iz Nice*. Pridobljeno iz <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/LSU/?uri=CELEX:12001C/TXT>
- Urad za publikacije. (brez datuma). *Veljavne pogodbe*. Pridobljeno iz <https://eur-lex.europa.eu/collection/eu-law/treaties/treaties-force.html>